TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. spalio 15 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Muitų sąjunga – Reglamentas (EEB) Nr. 2913/92 – 78 straipsnis – 236 straipsnio 1 dalis – Importo procedūra – Muitinės deklaracijos patikrinimas – Prekybos politika – Antidempingas – Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/82 – Galutinis antidempingo muitas – Įsipareigojimai dėl kainos – Muito netaikymas – 2 straipsnio 1 dalis – Reikalavimas pateikti įsipareigojimo sąskaitą faktūrą – Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/82 priede nurodyto aspekto nepaminėjimas“

Byloje C-543/19

dėl *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas, Vokietija) 2019 m. liepos 1 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2019 m. liepos 16 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG

prieš

Hauptzollamt Hamburg

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras (pranešėjas), teisėjai N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas G. Hogan,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG*, atstovaujamos advokatų J. Sparr ir S. Pohl,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* G. Albenzio,

– Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos T. Maxian Rusche ir N. Kuplewatzky, vėliau T. Maxian Rusche, K. Blanck ir A. Demeneix,

susipažinęs su 2020 m. liepos 9 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2015 m. sausio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/82, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį ir dalines tarpines peržiūras pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 3 dalį, nustatomas galutinis antidempingo muitas importuojamai Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinų rūgščiai (OL L 15, 2015, p. 8), 2 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG* ir *Haupzollamt Hamburg* (Hamburgo centrinė muitinė, Vokietija, toliau – muitinė) ginčą dėl prašymo visiškai netaikyti antidempingo muito, kurio pareikalauta nepateikus įsipareigojimo sąskaitos faktūros, kaip tai suprantama pagal Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalį.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Muitinės kodeksas

3 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 307), iš dalies pakeisto 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013 (OL L 269, 2013, p. 1) (toliau – Muitinės kodeksas), 62 straipsnyje numatyta:

„1. Rašytinės deklaracijos turi [būti] surašomos blankuose, atitinkančiuose tam skirtą oficialiai patvirtintą pavyzdinę formą. Jos turi būti pasirašytos ir jose turi būti pateikti visi duomenys, reikalingi nuostatoms, reglamentuojančioms muitinės procedūros, kuriai deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką, taikyti.

2. Kartu su deklaracija turi būti pateikti visi dokumentai, reikalingi nuostatoms, reglamentuojančioms muitinės procedūros, kuriai deklaruojamos prekės, atlikimo tvarką, taikyti.“

4 Šio kodekso 68 straipsnyje nustatyta:

„Muitinė, tikrindama jos priimtas deklaracijas, turi teisę:

a) patikrinti deklaraciją sudarančius ir kartu su ja pateikiamus dokumentus. Muitinė turi teisę reikalauti, kad deklarantas pateiktų kitus dokumentus, reikalingus deklaracijoje pateiktų duomenų tikslumui patikrinti;

<…>“

5 Šio kodekso 77 straipsnyje nurodyta:

„1. Jeigu muitinės deklaracija pateikiama naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis, kaip tai apibrėžta pagal 61 straipsnio b punkt[ą], arba kaip žodinė deklaracija, arba atliekant bet kurį kitą veiksmą, apibrėžtą 61 straipsnio c punkte, 62–76 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*, nepažeidžiant juose išdėstytų principų.

2. Jeigu muitinės deklaracija pateikiama naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis, muitinės gali leisti nepateikti kartu su deklaracija lydimųjų dokumentų, minimų 62 straipsnio 2 dalyje. Šiuo atveju minėti dokumentai lieka muitinėje, kuri juos saugo.“

6 To paties kodekso 78 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Muitinė turi teisę savo iniciatyva arba deklaranto prašymu padaryti pakeitimus deklaracijoje po to, kai prekės jau išleistos.

<…>

3. Jeigu pakartotinai patikrinus deklaraciją arba atlikus tikrinimą po prekių išleidimo, paaiškėja, kad atitinkamos muitinės procedūros atlikimo tvarką reglamentuojančios nuostatos buvo taikomos remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, muitinė, remdamasi naujai surinkta informacija, laikydamasi nustatytų nuostatų, imasi priemonių, būtinų susidariusiai padėčiai sureguliuoti.“

7 Muitinės kodekso 201 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Importo skola muitinei atsiranda:

a) išleidžiant į laisvą apyvartą importo muitais apmokestinamas prekes arba

<…>“

8 Šio kodekso 236 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, kad tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Importo arba eksporto muitus atsisakoma išieškoti nustačius, kad tada, kai jie buvo įtraukti į apskaitą, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

<…>“

Antidempingo reglamentavimas

– Įgyvendinimo reglamentas 2015/82

9 Įgyvendinimo reglamentu 2015/82 pakeistas 2008 m. gruodžio 1 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1193/2008, kuriuo nustatomas galutinis antidempingo muitas ir laikinojo muito, nustatyto importuojamai Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinų rūgščiai, galutinis surinkimas (OL L 323, 2008, p. 1).

10 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 183, 184 ir 186 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(183) Komisija [2015 m. sausio 21 d.] Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/87[, kuriuo priimami pasiūlyti įsipareigojimai, susiję su antidempingo tyrimu dėl importuojamos Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinų rūgšties (OL L 15, 2015, p. 75),] priėmė šiuos naujus įsipareigojimų pasiūlymus, kurie pakeitė galiojančius įsipareigojimus. Naujaisiais įsipareigojimų pasiūlymais šalinamas žalingas dempingo poveikis ir pakankamai apribojama priemonių vengimo rizika.

(184) Kad Komisija ir muitinės įstaigos galėtų veiksmingai stebėti, ar bendrovės laikosi įsipareigojimų, kai atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas išleisti prekes į laisvą apyvartą, nustatytas antidempingo muitas netaikomas, jeigu:

i) pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. komercinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti bent priede išvardyti rekvizitai ir deklaracija;

<…>

(186) Importuotojai turėtų žinoti, kad skola muitinei (įprastinė su prekyba susijusi rizika) priimant deklaraciją dėl išleidimo į laisvą apyvartą gali susidaryti, kaip apibūdinta 184 ir 185 konstatuojamosiose dalyse, net jei gamintojo, iš kurio jie perka produktus, pasiūlytą įsipareigojimą tiesiogiai arba netiesiogiai priėmė Komisija.“

11 Pagal šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsnio 2 dalį citrinų rūgščiai ir trinatrio citratui dihidratui, pagamintam Kinijoje įsteigtos bendrovės *Weifang Ensign Industry Co. Ltd* (toliau – *Weifang*), neto kainai Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą taikoma galutinio antidempingo muito norma yra 33,8 %.

12 Šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsnio 4 dalis suformuluota taip:

„Jeigu nenurodyta kitaip, taikomos atitinkamos galiojančios muitus reglamentuojančios nuostatos.“

13 Šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnyje numatyta:

„1. Importuojamiems produktams, deklaruojamiems išleidimui į laisvą apyvartą pagal sąskaitas faktūras, išduotas bendrovių, kurių įsipareigojimus Komisija priėmė ir kurių pavadinimai įtraukti į Įgyvendinimo sprendimą [2015/87], 1 straipsniu nustatytas antidempingo muitas netaikomas, jeigu:

a) juos pagamino, išsiuntė ir joms sąskaitas faktūras tiesiogiai išrašė minėtos bendrovės pirmam nepriklausomam pirkėjui Sąjungoje ir

b) su tokiomis importuojamomis prekėmis pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. prekybinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti, mažiausiai, šio reglamento priede išvardyti rekvizitai ir deklaracija, ir

c) deklaruotos bei muitinei pateiktos prekės tiksliai atitinka įsipareigojimo sąskaitos faktūros aprašymą.

2. Skola muitinei nustatoma priimant deklaraciją dėl išleidimo į laisvą apyvartą:

a) nustačius, kad dėl 1 dalyje aprašytų importuojamų produktų nesilaikoma vienos ar daugiau toje dalyje išvardytų sąlygų <…>“.

14 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 priede išvardyti elementai, kurie turi būti nurodyti komercinėje sąskaitoje faktūroje, pateikiamoje kartu su prekėmis, kurias bendrovė parduoda Sąjungoje ir dėl kurių prisiimtas įsipareigojimas. Tarp šių elementų šio sąrašo 9 punkte, be kita ko, yra komercinę sąskaitą faktūrą išrašiusio bendrovės atstovo vardas, pavardė ir toks pasirašytas pareiškimas:

„Patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje nurodytos prekės parduodamos tiesioginiam eksportui į Europos Sąjungą pagal įsipareigojimo, kurį pasiūlė [BENDROVĖS PAVADINIMAS] ir priėmė Europos Komisija Įgyvendinimo sprendimu [2015/87], taikymo sritį ir sąlygas. Patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje pateikta informacija yra išsami ir teisinga.“

15 Pagal Įgyvendinimo reglamento 2015/82 3 straipsnį šis reglamentas įsigaliojo 2015 m. sausio 23 d.

– *Įgyvendinimo sprendimas 2015/87*

16 Įgyvendinimo sprendimo 2015/87 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Kad Komisija galėtų veiksmingai stebėti, ar bendrovės vykdo įsipareigojimus, atitinkamai muitinei pateikus prašymą išleisti į laisvą apyvartą pagal įsipareigojimus atleidimas nuo antidempingo muito suteikiamas su sąlyga, kad pateikiama sąskaita faktūra, kurioje pateikiama bent informacija, nurodyta Įgyvendinimo reglamento [2015/82] priede. Tokio pobūdžio informacija taip pat reikalinga, kad muitinės galėtų pakankamai tiksliai užtikrinti, kad siunta atitiktų komercinius dokumentus. Jei tokia sąskaita faktūra nepateikiama arba nesilaikoma kitų minėtame Įgyvendinimo reglamente nurodytų sąlygų, turi būti mokama atitinkama antidempingo muito norma.“

17 Šio įgyvendinimo sprendimo 1 straipsnyje nurodyta, kad priimtas *Weifang*, pagrindinėje byloje nagrinėjamas prekes eksportuojančios gamintojos, įsipareigojimas.

18 Šio įgyvendinimo sprendimo 2 straipsnyje nurodyta, kad 2008 m. gruodžio 2 d. Komisijos sprendimas 2008/899/EB dėl įsipareigojimų, pasiūlytų atliekant antidempingo tyrimą dėl Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinos rūgšties importo, priėmimo (OL L 323, 2008, p. 62) panaikinamas.

19 Pagal Įgyvendinimo sprendimo 2015/87 3 straipsnį šis sprendimas įsigaliojo 2015 m. sausio 23 d.

Vokietijos teisė

20 Ginčui pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos *Zollverordnung* (Muitinės reglamentas) 8a straipsnis „Duomenų perdavimas elektroniniu būdu“ suformuluotas taip:

„Federalinis finansų ministras procedūros instrukcijoje nustato sąlygas <…>, kurioms esant raštu atliktini formalumai atliekami naudojantis duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis <…> Duomenis teikiantis asmuo turi laikytis procedūros instrukcijoje nustatytų sąlygų ir tvarkos.“

21 Ginčui pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos *Verfahrensanweisung zum IT-Verfahren ATLAS* (Naudojimosi duomenų apdorojimo technine priemone ATLAS instrukcija) 3.1.2 punkte „Dokumentų pateikimas teikiant duomenis“ numatyta:

„(1) Remiantis Muitinės kodekso 77 straipsnio 2 dalimi, teikdamas duomenis asmuo gali nepateikti 2 dalyje nurodytų su muitinės deklaracija susijusių dokumentų. Vis dėlto jis turi turėti šiuos dokumentus ir konkrečiu atveju juos pateikti už išmuitinimą atsakingo pareigūno prašymu.

(2) Galima nepateikti šių dokumentų:

– visų komercinių dokumentų (komercinių sąskaitų faktūrų, sąskaitų faktūrų už krovinių vežimą ir t. t.) <…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

22 2015 m. sausio 9 d., 13 d. ir 15–16 d. sudarytose sutartyse pareiškėja pagrindinėje byloje ir *Weifang* susitarė dėl iš viso 360 t citrinos rūgšties tiekimo į Sąjungą po 884,70 EUR už vieną toną.

23 2015 m. sausio 22 d. elektroniniu laišku Komisija informavo *Weifang* advokatus apie Įgyvendinimo reglamento 2015/82 ir Įgyvendinimo sprendimo 2015/87 paskelbimą tos dienos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

24 2015 m. sausio 30 d. *Weifang* išsiuntė 360 t citrinos rūgšties.

25 Duomenų apdorojimo priemonėmis 2015 m. kovo 10 d. ir 11 d. pareiškėja pateikė dvylika muitinės deklaracijų, jomis deklaravo šių prekių importą siekdama jas išleisti į laisvą apyvartą ir nurodė tris 2015 m. sausio 29 d. *Weifang* sąskaitas faktūras.

26 Prieš suteikdama leidimą išleisti prekes, muitinė pareikalavo pateikti šias sąskaitas faktūras; visose jose buvo Įgyvendinimo reglamento 2015/82 priede pateikto sąrašo 9 punkte nurodytas pareiškimas, tačiau jame pateikta nuoroda ne į Įgyvendinimo sprendimą 2015/87, o į Reglamentą Nr. 1193/2008 ir Sprendimą 2008/899.

27 Šioms sąskaitoms faktūroms pagrįsti pateiktuose reikalavimus atitinkančio eksporto įsipareigojimo sertifikatuose taip pat minimas pastarasis sprendimas.

28 Kadangi pateiktose sąskaitose faktūrose nenurodytas Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, muitinė atsisakė netaikyti antidempingo muito ir importui taikė 42,7 % bendrąją antidempingo muito normą.

29 Pareiškėja pagrindinėje byloje apskundė sprendimus atmesti jos prašymą grąžinti antidempingo muitą ir pateikė tris patikslintas 2015 m. sausio 29 d. išrašytas įsipareigojimo sąskaitas faktūras, kuriose buvo nurodyti Įgyvendinimo reglamentas 2015/82 ir Įgyvendinimo sprendimas 2015/87.

30 2016 m. birželio 7 d. sprendimu muitinė patenkino pareiškėjos pagrindinėje byloje subsidiariai pateiktą prašymą taikyti jai individualią antidempingo muito normą.

31 2016 m. birželio 13 d. sprendimu muitinė atmetė prašymą netaikyti antidempingo muito, motyvuodama tuo, kad kartu su deklaracija dėl importuotų prekių išleidimo į laisvą apyvartą pateiktos sąskaitos faktūros neatitinka Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkte numatytų formalių reikalavimų, nes jose nurodytas ne Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, o Įgyvendinimo sprendimas 2008/899.

32 Muitinė tvirtino, kad muitinės deklaracijos priėmimo dieną Įgyvendinimo reglamentas 2015/82 galiojo ir kad, norint pasinaudoti antidempingo muito netaikymu, buvo būtina sąskaitose faktūrose nurodyti teisingą teisinį pagrindą.

33 2016 m. liepos 18 d. pareiškėja pagrindinėje byloje pateikė skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas, Vokietija) – ir prašė pagal Muitinės kodekso 236 straipsnį grąžinti jai nustatytą antidempingo muitą.

34 Šiuo klausimu ji remiasi 2017 m. spalio 12 d. Sprendimu *Tigers* (C-156/16, EU:C:2017:754) ir tvirtina, kad buvo galima patikrinti muitinės deklaraciją pagal šio kodekso 78 straipsnį. Ji teigia, kad pagal šį straipsnį leidžiama *a posteriori* pateikti dokumentus ir kad klaidingos informacijos pateikimas muitinės deklaracijoje neturi reikšmės, jei faktinės aplinkybės gali būti nustatytos atliekant šios deklaracijos patikrinimą pagal šį straipsnį. Ji pažymi, kad pati muitinė pripažįsta, jog dokumentai tikrinami tik po to, kai tokia deklaracija priimama.

35 Pareiškėja pagrindinėje byloje mano, kad siekiant nustatyti, ar įvykdytos antidempingo muito netaikymo sąlygos, reikia atsižvelgti į prekių pirkimo sutarties sudarymo datą (šiuo atveju 2015 m. sausio mėn.) ir į 2014 m. gruodžio mėn. Komisijos nurodytas minimalias importo kainas.

36 Muitinė, priešingai, mano, kad pagrindinė byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2017 m. spalio 12 d. Sprendimas *Tigers* (C-156/16, EU:C:2017:754), susijęs su jame aptariamai įmonei taikomu konkrečiu antidempingo muitu. Ji pabrėžia, kad Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 2 dalyje aiškiai reikalaujama, jog įsipareigojimo sąskaita faktūra būtų pateikta muitinės deklaracijos priėmimo dieną. Ji pažymi, kad, nors pagal Muitinės kodekso 77 straipsnio 2 dalį su tokia deklaracija susijusių dokumentų galima nepateikti kartu su ja, jie turi likti muitinėje, kaip numatyta Naudojimosi duomenų apdorojimo technine priemone ATLAS instrukcijoje. Tuo remdamasi ji daro išvadą, kad atleidimo nuo antidempingo muito kontrolė turi būti atliekama remiantis muitinės deklaracijoje nurodyta sąskaita faktūra.

37 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad naujas *Weifang* prisiimtas įsipareigojimas, konkrečiai nurodytas Įgyvendinimo sprendime 2015/87, galiojo tada, kai buvo importuotos pagrindinėje byloje aptariamos prekės.

38 Jis kelia klausimą, ar tikrinant muitinės deklaraciją pateiktos sąskaitos faktūros atitinka Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytas sąlygas, kad būtų laikomos įsipareigojimo sąskaitomis faktūromis, nors akivaizdu, jog neįvykdyti to reglamento priede esančio sąrašo 9 punkte nurodyti formalūs reikalavimai.

39 Vis dėlto jam kyla klausimas dėl proporcingumo principo, pagal kurį antidempingo muito teisės norma turi būti aiškinama atsižvelgiant į jos kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus, įtakos, nes išimtis turi būti aiškinama siaurai, tik jeigu tai būtina jos tikslams pasiekti.

40 Taigi nagrinėjamu atveju būtų neproporcinga atsisakyti netaikyti antidempingo muito.

41 Tas teismas taip pat mano, kad Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalyje aiškiai nenurodyta, kada turi būti pateiktos įsipareigojimo sąskaitos faktūros.

42 Jis teigia, kad muitinės deklaracijos pateikimas duomenų apdorojimo techninėmis priemonėmis lemia, jog šios deklaracijos priėmimo momentas negali būti paskutinis momentas šiems dokumentams pateikti, nes pagal galiojančias nuostatas, susijusias su tokiomis procedūromis, tik numatyta, kad šiuos dokumentus saugo muitinė.

43 Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 2 dalį galima suprasti taip, kad joje nustatomas tik skolos muitinei atsiradimo momentas.

44 Jis pažymi, kad remiantis proporcingumo principu galima daryti išvadą, kad tam tikra informacija į tokias įsipareigojimo sąskaitas faktūras, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, gali būti įtraukta arba patikslinta *a posteriori* tiek, kiek antidempingo teisės aktais siekiamas tikslas vis tiek gali būti įgyvendintas.

45 Pagal analogiją tas teismas nurodo Muitinės kodekso 78 straipsnio išaiškinimą, kurį Teisingumo Teismas pateikė 2017 m. spalio 12 d. Sprendime *Tigers* (C-156/16, EU:C:2017:754) ir pagal kurį šio straipsnio struktūra siekiama priartinti muitinės procedūrą prie realios situacijos.

46 Tokiomis aplinkybėmis *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar tokiomis sąlygomis, kaip antai nagrinėjamomis pagrindinėje byloje, Įgyvendinimo reglamento <…> 2015/82 1 straipsniu įvesto antidempingo muito netaikymas remiantis šio reglamento 2 straipsnio 1 dalimi yra negalimas todėl, kad šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies b punkte numatytoje įsipareigojimo sąskaitoje faktūroje nurodytas ne šio reglamento priedo 9 punkte minimas Įgyvendinimo sprendimas 2015/87 <…>, o Sprendimas 2008/899 <…>?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą būtų teigiamas, ar siekiant, kad pagal Įgyvendinimo reglamento <…> 2015/82 2 straipsnio 1 dalį būtų netaikomas šio reglamento 1 straipsniu įvestas antidempingo muitas, per procedūrą dėl antidempingo muitų grąžinimo leidžiama pateikti Įgyvendinimo reglamento <…> 2015/82 priede nustatytas sąlygas atitinkančią įsipareigojimo sąskaitą faktūrą?“

Procesas Teisingumo Teisme

47 2020 m. gegužės 6 d. numatytas Teisingumo Teismo posėdis buvo atšauktas dėl COVID-19 pandemijos.

48 Todėl 2020 m. balandžio 20 d. sprendimu klausimai, į kuriuos šalių buvo paprašyta atsakyti per posėdį, buvo pakeisti klausimais raštu.

49 Taigi pareiškėjai pagrindinėje byloje, Italijos vyriausybei ir Komisijai buvo suteikta galimybė pateikti savo nuomonę dėl visų klausimų, iškeltų prašyme priimti prejudicinį sprendimą.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

50 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prekių importui gali būti netaikomas šio reglamento 1 straipsniu įvestas antidempingo muitas, jeigu įsipareigojimo sąskaitoje faktūroje, būtinoje norint pasinaudoti tokiu muito netaikymu, esančiame šio reglamento priedo 9 punkte minimame pranešime nurodytas ne Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, o Sprendimas 2008/899.

51 Iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad antidempingo ir kompensaciniai muitai gali būti netaikomi tik tam tikromis sąlygomis konkrečiai numatytais atvejais, todėl tai yra įprastos antidempingo ir kompensacinių muitų sistemos išimtys. Todėl nuostatos, kuriose numatyti šie muito netaikymo atvejai, aiškintinos siaurai (2019 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Krohn & Schröder*, C-226/18, EU:C:2019:440, 46 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

52 Taip pat reikia priminti, kad nuoroda į įgyvendinimo sprendimą, kuriuo Komisija priėmė įsipareigojimus, yra itin svarbi įgyvendinimo reglamentu, kuriuo leidžiama netaikyti antidempingo muito dėl tokių įsipareigojimų, nustatytos tvarkos kontekste, nes leidžia muitinėms faktinių aplinkybių atsiradimo momentu įsitikinti, kad atitinkamu atveju įvykdyti visi antidempingo muitų ir kompensacinių muitų netaikymo reikalavimai (2019 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Krohn & Schröder*, C-226/18, EU:C:2019:440, 55 punktas).

53 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkte numatyta, kad importuojamiems produktams, deklaruojamiems išleidimui į laisvą apyvartą pagal sąskaitas faktūras, išduotas bendrovių, kurių įsipareigojimus Komisija priėmė ir kurių pavadinimai nurodyti Įgyvendinimo sprendime 2015/87, šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsniu nustatytas antidempingo muitas netaikomas, jeigu su tokiais importuojamais produktais pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. komercinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti bent šio reglamento priede išvardyti duomenys ir pareiškimas.

54 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 priedo 9 punkte nurodyta, kad šioje įsipareigojimą prisiėmusios bendrovės išrašytoje komercinėje sąskaitoje faktūroje turi būti šios bendrovės atstovo pasirašytas pareiškimas, kad „šioje sąskaitoje faktūroje nurodytos prekės skirtos tiesioginiam eksportui į <…> Sąjungą pagal įsipareigojimo, kurį pasiūlė [BENDROVĖS PAVADINIMAS] ir priėmė <…> Komisija Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2015/87, taikymo sritį ir sąlygas“.

55 Taigi iš šių nuostatų formuluotės matyti, kad antidempingo muito netaikymas importuojamiems produktams, už kuriuos sąskaitas faktūras išrašė bendrovės, kurių įsipareigojimus priėmė Komisija, be kita ko, siejamas su formalia sąlyga, kad kartu su prekėmis, deklaruotomis išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, pateikiamoje komercinėje sąskaitoje faktūroje turi būti pareiškimas, kuriame nurodyta, jog ši sąskaita faktūra atitinka eksportuojančios bendrovės pasiūlyto įsipareigojimo, priimto Įgyvendinimo sprendimu 2015/87, sąlygas.

56 Dėl Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkto konteksto pasakytina, kad šiame punkte įtvirtinta viena iš sąlygų, kurioms esant netaikomas šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsnyje nustatytas antidempingo muitas, kai importą vykdo viena iš bendrovių, kurių įsipareigojimus dėl minimalių importo kainų priėmė Komisija.

57 Šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos pasekmės, atsirandančios, jei neįvykdyta viena iš to paties įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 1 dalyje išvardytų sąlygų: patikslinama, kad skola muitinei atsiranda priimant deklaraciją dėl išleidimo į laisvą apyvartą, jei nustatoma, kad dėl 1 dalyje aprašytų importuojamų produktų nesilaikoma vienos ar daugiau toje dalyje išvardytų sąlygų.

58 Kiek tai susiję su Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalyje numatytos muito netaikymo sistemos tikslu, konstatuotina, kad, kaip matyti iš šio reglamento 183 ir 184 konstatuojamųjų dalių ir kaip savo išvados 36 punkte pažymėjo generalinis advokatas, šia sistema ir jos sąlygomis siekiama, pirma, pašalinti dempingo neigiamą poveikį, atleidžiant tam tikras eksportuojančias bendroves nuo šiame įgyvendinimo reglamente numatyto antidempingo muito, jei jos įsipareigoja produktą, kuriam paprastai taikomas šis antidempingo muitas, Sąjungoje parduoti už minimalią kainą, ir, antra, sumažinti šio įgyvendinimo reglamento apėjimo riziką, nustatant šioms bendrovėms tam tikrų pareigų, kad tiek šio produkto importuotojas, tiek valstybių narių muitinės galėtų nustatyti, ar konkretus importas tikrai susijęs su vienos iš šių bendrovių, kurių pavadinimai nurodyti Įgyvendinimo sprendime 2015/87, įsipareigojimu.

59 Taigi šia muito netaikymo sistema ir jos sąlygomis siekiama ne apsaugoti konkretaus importuotojo interesus, o užtikrinti apsaugą nuo importo dempingo kaina, darančio žalą Sąjungos įmonių interesams, siekiant kovoti su iš to kylančia nesąžininga konkurencija.

60 Remiantis tiek Įgyvendinimo reglamento 2015/82 pažodiniu aiškinimu, tiek jo kontekstiniu ir teleologiniu aiškinimu, matyti, kad tuo atveju, jei šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 1 dalies b punkte minimoje sąskaitoje faktūroje nenurodomas Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, šiame įgyvendinimo reglamente nurodyto produkto importuotojui draudžiama pasinaudoti to paties įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 1 dalyje numatytu antidempingo muito netaikymu, nes tokia sąskaita faktūra nėra „įsipareigojimo sąskaita faktūra“, kaip tai suprantama pagal pirmąją iš šių nuostatų.

61 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad sąskaitose faktūrose, pateiktose kartu su pagrindinėje byloje aptariamų prekių muitinės deklaracijomis dėl jų išleidimo į laisvą apyvartą, t. y. 2015 m. kovo 10 d. ir 11 d., nebuvo nurodytas Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, kuriuo priimami tam tikrų Kinijos eksportuojančių gamintojų, įskaitant šias prekes eksportavusio gamintojo, pasiūlyti įsipareigojimai ir kuris, remiantis jo 3 straipsniu, įsigaliojo 2015 m. sausio 23 d. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tokios sąskaitos faktūros nėra „įsipareigojimo sąskaitos faktūros“, kaip tai suprantama pagal Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punktą.

62 Be to, tai, kad Įgyvendinimo reglamentas 2015/82 ir Įgyvendinimo sprendimas 2015/87 įsigaliojo praėjus vienai ar dviem savaitėms po pirkimo–pardavimo sutarčių pasirašymo, tačiau likus savaitei iki atitinkamo produkto išsiuntimo iš trečiosios šalies į Sąjungą, negali turėti įtakos ankstesniame punkte pateiktam argumentui. Iš tiesų nuo šių teisės aktų įsigaliojimo dienos eksportuojančios bendrovės turi laikytis naujose teisės normose nustatytų sąlygų, kad galėtų pasinaudoti muito netaikymo dėl Komisijos priimtų įsipareigojimų sistema, juo labiau kad Komisija aptariamai eksportuojančiai bendrovei pranešė apie šių naujų teisės aktų priėmimą dar prieš jiems įsigaliojant.

63 Taigi į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prekių importui negali būti netaikomas šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsniu įvestas antidempingo muitas, jeigu sąskaitoje faktūroje, būtinoje norint pasinaudoti tokiu muito netaikymu, esančiame šio įgyvendinimo reglamento priedo 9 punkte minimame pranešime nurodytas ne Įgyvendinimo sprendimas 2015/87, o Sprendimas 2008/899.

Dėl antrojo klausimo

64 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar, siekiant pasinaudoti Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalyje numatytu muito netaikymu, įsipareigojimo sąskaita faktūra, kurioje nurodyti visi šio įgyvendinimo reglamento priede išvardyti duomenys, gali būti pateikta per Muitinės kodekso 236 straipsnyje įtvirtintą procedūrą dėl antidempingo muitų grąžinimo.

65 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Muitinės kodekso 236 straipsnio 1 dalį importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, jog tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti.

66 Be to, šio kodekso 78 straipsnyje įtvirtinta procedūra, leidžianti muitinėms *ex officio* arba deklaranto prašymu pakartotinai patikrinti muitinės deklaraciją po to, kai joje nurodytos prekės jau išleistos, t. y. jau pateikus tokią deklaraciją.

67 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad visi muitų teisės aktai, kaip jie, be kita ko, įtvirtinti Muitinės kodekse, taikomi antidempingo arba kompensaciniams muitams, tik jei taip nurodyta tokius muitus nustatančiuose reglamentuose (2019 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Krohn & Schröder*, C-226/18, EU:C:2019:440, 33 punktas).

68 Taigi reikia nustatyti, ar tarp Įgyvendinimo reglamento 2015/82 nuostatų yra nuo muitų teisės aktų leidžianti nukrypti nuostata, ar, priešingai, pagal šias nuostatas importuotojas, jau pateikęs importuotų produktų muitinės deklaraciją ir juos išleidęs į laisvą apyvartą, gali pateikti komercinę įsipareigojimo sąskaitą faktūrą, suteikiančią galimybę pasinaudoti antidempingo muito netaikymu dėl šiuos produktus eksportuojančios bendrovės prisiimtų ir Komisijos priimtų įsipareigojimų.

69 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkte nustatyta, kad „[i]mportuojamiems produktams, deklaruojamiems išleidimui į laisvą apyvartą pagal sąskaitas faktūras, išduotas bendrovių, kurių įsipareigojimus Komisija priėmė ir kurių pavadinimai nurodyti Įgyvendinimo sprendime [2015/87], 1 straipsniu nustatytas antidempingo muitas netaikomas, jeigu su tokiais importuojamais produktais pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. komercinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti bent šio reglamento priede išvardyti rekvizitai ir deklaracija“.

70 Šio 2 straipsnio 1 dalies b punkto struktūra lemia, kad jame numatytas antidempingo muito netaikymas, kaip aiškiai nurodyta šioje nuostatoje, gali būti suteikiamas tik tuomet, kai kartu su importuojamais produktais, deklaruotais išleidimui į laisvą apyvartą įforminti, pateikiama tokia

įsipareigojimo sąskaita faktūra. Kaip savo rašytinėse pastabose teigia Komisija, tuo remiantis darytina išvada, kad pagal šią nuostatą tokia sąskaita faktūra turi būti pateikta teikiant muitinei deklaraciją dėl prekių išleidimo į laisvą apyvartą.

71 Įgyvendinimo reglamento 2015/82 184 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog tam, „[k]ad Komisija ir muitinės įstaigos galėtų veiksmingai stebėti, ar bendrovės laikosi įsipareigojimų, kai atitinkamai muitinės įstaigai pateikiamas prašymas išleisti prekes į laisvą apyvartą, nustatytas antidempingo muitas netaikomas, jeigu <…> pateikiama įsipareigojimo sąskaita faktūra, t. y. komercinė sąskaita faktūra, kurioje nurodyti bent priede išvardyti rekvizitai ir deklaracija“.

72 Be to, Įgyvendinimo sprendimo 2015/87 11 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, jog tam, kad Komisija galėtų veiksmingai stebėti, ar bendrovės vykdo įsipareigojimus, atitinkamai muitinei pateikus prašymą išleisti į laisvą apyvartą pagal įsipareigojimus atleidimas nuo antidempingo muito suteikiamas su sąlyga, kad pateikiama sąskaita faktūra, kurioje pateikiama bent informacija, nurodyta Įgyvendinimo reglamento 2015/82 priede. Šioje konstatuojamojoje dalyje taip pat nurodyta, jog tokio pobūdžio informacija taip pat reikalinga, kad muitinės galėtų pakankamai tiksliai užtikrinti, kad siunta atitiktų komercinius dokumentus.

73 Taigi pagal Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punktą reikalaujama, kad jame nurodyta įsipareigojimo sąskaita faktūra būtų pateikta kartu su prekių, dėl kurių ji išrašyta, muitinės deklaracija, o ne vėliau.

74 Be to, kaip minėta šio sprendimo 57 punkte, šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 2 dalyje aiškiai nustatytos pasekmės, kylančios, jei neįvykdyta viena iš šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 1 dalyje išvardytų sąlygų: patikslinama, kad skola muitinei atsiranda priimant deklaraciją dėl išleidimo į laisvą apyvartą, jei nustatoma, kad dėl 1 dalyje aprašytų importuojamų produktų nesilaikoma vienos ar daugiau toje dalyje išvardytų sąlygų.

75 To paties įgyvendinimo reglamento 186 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad tokiomis sąlygomis importuotojams atsiranda skola muitinei, „net jei gamintojo, iš kurio [šie importuotojai] perka produktus, pasiūlytą įsipareigojimą tiesiogiai arba netiesiogiai priėmė Komisija“.

76 Kiek tai susiję su Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalies b punkte nustatytos sąlygos tikslu, iš šio sprendimo 72 punkto matyti, kad ja iš esmės siekiama leisti tiek Komisijai, tiek valstybių narių muitinėms įsitikinti, ar pateikusios prašymą išleisti į laisvą apyvartą eksportuojančios bendrovės vykdo įsipareigojimus, ir pakankamai tiksliai užtikrinti, kad importuojamos prekės atitiktų komercinius dokumentus.

77 Taigi reikia pripažinti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų antidempingo teisės aktų taikymo sritis skiriasi nuo nagrinėtosios 2017 m. spalio 12 d. Sprendime *Tigers* (C-156/16, EU:C:2017:754), kuriame nuspręsta, kad 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 412/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiams stalo ir virtuvės reikmenims nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas (OL L 131, 2013, p. 1), 1 straipsnio 3 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją atitinkamiems importuotojams nedraudžiama galiojančią komercinę sąskaitą faktūrą pateikti po to, kai buvo pateikta muitinės deklaracija.

78 Įgyvendinimo reglamento Nr. 412/2013 1 straipsnio 3 dalyje nebuvo numatyta momento, kada komercinė sąskaita faktūra turi būti pateikta muitinei, o tik nustatyta, kad „[a]ntidempingo muito normos, nustatytos 2 dalyje nurodytoms bendrovėms, taikomos tik tuo atveju, jei valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, atitinkanti II priede išdėstytus reikalavimus.“

79 Remiantis visu tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Įgyvendinimo reglamente 2015/82 yra nuostata, t. y. šio įgyvendinimo reglamento 2 straipsnio 1 dalis, kuri, remiantis jo 1 straipsnio 4 dalimi, aiškiai nukrypsta nuo galiojančių nuostatų muitų srityje, įskaitant, be kita ko, Muitinės kodekso 78 ir 236 straipsnius.

80 Taigi į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad, siekiant pasinaudoti Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalyje numatytu muito netaikymu, įsipareigojimo sąskaita faktūra, kurioje nurodyti visi šio įgyvendinimo reglamento priede išvardyti duomenys, negali būti pateikta per Muitinės kodekso 236 straipsnyje įtvirtintą procedūrą dėl antidempingo muitų grąžinimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

81 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **2015 m. sausio 21 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/82, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį ir dalines tarpines peržiūras pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 3 dalį, nustatomas galutinis antidempingo muitas importuojamai Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinų rūgščiai, 2 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad prekių importui negali būti netaikomas šio įgyvendinimo reglamento 1 straipsniu įvestas antidempingo muitas, jeigu sąskaitoje faktūroje, būtinoje norint pasinaudoti tokiu muito netaikymu, esančiame šio įgyvendinimo reglamento priedo 9 punkte minimame pranešime nurodytas ne 2015 m. sausio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2015/87, kuriuo priimami pasiūlyti įsipareigojimai, susiję su antidempingo tyrimu dėl importuojamos Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinų rūgšties, o 2008 m. gruodžio 2 d. Komisijos sprendimas 2008/899/EB dėl įsipareigojimų, pasiūlytų atliekant antidempingo tyrimą dėl Kinijos Liaudies Respublikos kilmės citrinos rūgšties importo, priėmimo.**

2. **Siekiant pasinaudoti Įgyvendinimo reglamento 2015/82 2 straipsnio 1 dalyje numatytu muito netaikymu, įsipareigojimo sąskaita faktūra, kurioje nurodyti visi šio įgyvendinimo reglamento priede išvardyti duomenys, negali būti pateikta per 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, iš dalies pakeisto 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013, 236 straipsnyje įtvirtintą procedūrą dėl antidempingo muitų grąžinimo.**

Parašai.